

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 4Tost/4/2019
Identifikačné číslo spisu: 9519100002
Dátum vydania rozhodnutia: 28. januára 2019
Meno a priezvisko: JUDr. Pavol Farkaš
Funkcia:
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:9519100002.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z jeho predsedu JUDr. Pavla Farkaša a sudcov JUDr. Patrika Príbelského, PhD. a JUDr. Dany Wänkeovej v trestnej veci obvineného B. I. a F. V. pre zločin založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny podľa § 296 Tr. zák. a iné v konaní o návrhu prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky na predĺženie lehoty trvania väzby obvinených na neverejnom zasadnutí konanom 28. januára 2019 v Bratislave o sťažnosti prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky, obvineného B. I. a obvineného F. V. proti uzneseniu Špecializovaného trestného súdu zo 16. januára 2019, sp. zn. 2Tp/1/2019, takto

r o z h o d o l :

I. Podľa § 194 ods. 1 písm. a) Tr. por. uznesenie Špecializovaného trestného súdu zo 16. januára 2019, sp. zn. 2Tp/1/2019 sa zrušuje v časti týkajúcej sa F. V..

Podľa § 76 ods. 3 Tr. por. lehota trvania väzby obvineného F. V., nar. 15. februára 1988, trvale bytom Karola Šišku 4412/11, Senec, t. č. vo väzbe v ÚVV a ÚVTOS Leopoldov, sa predlžuje do 12. júla 2019 s tým, že u obvineného F. V. sa konštatujú dôvody väzby podľa § 71 ods. 1 písm. a), b) Tr. por.

Podľa § 80 ods. 1 písm. c), ods. 2 Tr. por. väzbu obvineného F. V. dohľadom probačného a mediačného úradníka nad obvineným nenahrádza.

II. Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Tr. por. sťažnosti F. V. a B. I. s a zamietajú.

O d ô v o d n e n i e

Špecializovaný trestný súd napadnutým uznesením zo 16. januára 2019, sp. zn. 2Tp/1/2019, podľa § 76 ods. 3 Tr. por. predĺžil lehotu trvania väzby u obvineného B. I. a u obvineného F. V. do 12. júla 2019 s tým, že u obvineného B. I. konštatoval dôvody väzby podľa § 71 ods. 1 písm. a), c) Tr. por. a u obvineného F. V. dôvody väzby podľa § 71 ods. 1 písm. b) Tr. por. Súčasne rozhodol, že väzbu obvinených dohľadom probačného a mediačného úradníka nad obvinenými nenahrádza.

Rovnako Špecializovaný trestný súd rozhodol aj o obvinenom D. A., pričom v tejto časti uznesenie nadobudlo právoplatnosť.

V odôvodnení uznesenia súd prvého stupňa konštatoval, že dôvodnosť trestného stíhania bez akýchkoľvek pochybností pretrváva a prebiehajúce trestné stíhanie na tomto stave nič nezmenilo. Dôvodnosť podozrenia zakladajú predovšetkým výpovede svedkov, ktorých vierohodnosť nebola nijako spochybnená a minimálne čiastočné priznania sa obvinených A. a V..

V súvislosti s väzobnými dôvodmi u obvineného I. podľa § 71 ods. 1 písm. a), c) Tr. por. a u obvineného V. podľa § 71 ods. 1 písm. b) Tr. por. v plnom rozsahu odkázal na okolnosti uvádzané prokurátorom. Nestotožnil sa však s dôvodmi väzby obvineného V. podľa § 71 ods. 1 písm. a) Tr. por. s tým, že u tohto obvineného boli dané len akousi bližšie nešpecifikovanou snahou o vybudovanie si zázemia v Českej republike, z dôvodu ktorého mal obvinený predať byt s tým, že prokurátor uviedol, že po obvinenom v Českej republike má byť vyhlásené pátranie a tento je stíhaný pre závažnú ekonomickú trestnú činnosť. Poukázal na zadokumentovanú listinu, z ktorej vyplýva, že mu bolo oznámené obvinenie z novembra 2017 a od tejto doby po ňom pátrajú. Obhajca obvineného však predložil listinu, ktorá dokumentuje, že obvinený sa bez akýchkoľvek obštrukcií 29. marca 2018 dostavil k výsluchu na Krajské riaditeľstvo polície Zlínskeho kraja, teda táto okolnosť výrazne spochybňuje tvrdenie prokurátora o postoji obvineného V., ktorý by zakladal dôvod predpokladať jeho útek, prípadne vyhýbanie sa trestnému stíhaniu a to nielen v rámci trestného stíhania vedeného v Českej republike, ale aj v rámci trestného stíhania, ktorého sa týka toto rozhodnutie.

Pokiaľ ide o dobu predĺženia väzby, sudca pre prípravné konanie uviedol, že možnosť odklonov v tejto veci u obvinených je reálnym a realistickým scenárom, pričom v takomto prípade je otázka skončenia veci otázkou niekoľko málo mesiacov. Aj keby však k týmto odklonom nedošlo, vzhľadom k štádiu rozpracovania veci a vzhľadom k tomu, že vo väzobných veciach je potrebné postupovať urýchlene, je možné predpokladať, že všetky potrebné úkony možno uskutočniť v lehote piatich mesiacov od základnej sedemmesačnej doby väzby.

K prípadnému postupu náhrady väzby podľa § 80 ods. 1 písm. c) Tr. por. prvostupňový súd uviedol, že žiadne výnimočné okolnosti prípadu neboli zistené a väzbu obvinených nie je možné nahradiť dohľadom probačného a mediačného úradníka.

Proti tomuto uzneseniu, priamo po jeho vyhlásení, podal prokurátor Úradu špeciálnej prokuratúry Slovenskej republiky sťažnosť vo vzťahu k obvinenému V., pokiaľ došlo k vypusteniu väzobného dôvodu podľa § 71 ods. 1 písm. a) Tr. por. a obvinení proti výroku o predĺžení lehoty trvania väzby. Sťažnosti písomne odôvodnili podaniami doručenými Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky.

Prokurátor v písomných dôvodoch sťažnosti uviedol, že podstata dôvodu tzv. útekovej väzby podľa § 71 ods. 1 písm. a) Tr. por. u obvineného F. V. spočívala predovšetkým na obsahu prepisov záznamov telekomunikačnej prevádzky mobilného čísla XXXX XXX XXX, ktoré užíval obvinený a konkrétne pri komunikácii s realitnou maklérkou, z ktorých vyplýva predaj nehnuteľností a následne so svojou družkou, z čoho vyplýva, že obvinený sa pravdepodobne dozvedel o tom, že spolupáchatelia, ktorí už sú väzobne stíhaní v inej veci, sa k páchaniu trestnej činnosti priznávajú, a to vrátane skutku, za ktorý bol obvinený 12. júla 2018, preto z uvedeného dôvodu predal byt, ktorý užíval a plánoval odísť do zahraničia, aby sa tak vyhol trestnému stíhaniu. Je evidentné, že sa s matkou dieťaťa dohadoval, čo jej nechá, keď odíde do zahraničia, pričom táto odmietla s ním ísť. Toto spolu s tým, že v prípade uznania viny za skutok, ktorý sa mu kladie za vinu mu hrozí trest odňatia slobody v trvaní 20 - 25 rokov, je v súčasnosti významným motivujúcim faktorom obvineného, aby sa snažil vyhnúť trestnému stíhaniu. Prokurátor súčasne poukázal na to, že uvedené bolo dôvodom doterajšieho uznania dôvodu väzby podľa § 71 ods. 1 písm. a) Tr. por., a to pri jeho vzatí do väzby, ako aj pri rozhodovaní o žiadosti o prepustenie z väzby. K sťažnosti pripojil aj odtajnený prepis telekomunikačnej prevádzky a navrhol, aby najvyšší súd zrušil napadnuté uznesenie vo vzťahu k F. V. a konštatoval dôvody väzby podľa § 71 ods. 1 písm. a), b) Tr. por.

Obvinený B. I. v dodatočne predložených písomných dôvodoch poukázal na to, že v danej veci vznikla potreba predĺženia lehoty trvania väzby len vzhľadom na skutočnosť, že došlo k spojeniu tejto veci s inou rozsiahlou vecou, ktorá je v štádiu začatia konania po vznesení obvinenia. Obvinený je tak obmedzovaný na osobnej slobode akoby len začalo trestné stíhanie voči nemu, za čo nenesie zodpovednosť a domnieva sa, že k spojeniu vecí za takejto situácie dôjsť nemuselo a nemalo. Dôvody na predĺženie väzby vznikli len s poukazom na pripojenie novej veci, čím vznikol výrazný zásah do osobnej slobody obvineného. Navrhol preto, aby sťažnostný súd napadnuté uznesenie zrušil a návrhu na predĺženie lehoty trvania väzby nevyhovel.

Obvinený F. V. odôvodnil sťažnosť písomne prostredníctvom svojho obhajcu tým, že primárne zdôraznil, že napádané rozhodnutie o väzbe (o predĺžení trvania väzby) vychádza z väzobných dôvodov aj pre trestný čin, resp. trestné činy, ktoré sú predmetom trestného konania v novej trestnej veci. Spojenie vecí samo o sebe nemôže byť relevantné pre prihládanie na nové obvinenie a na potrebu vykonávania vyšetrovacích úkonov s tým súvisiacich. Takýto postup by bol legitímny jedine v prípade, ak by konajúci súd rozhodol o zmene dôvodov väzby, ktoré by materiálne pokrývali aj novú trestnú vec. Poukázal aj na rozhodnutie uverejnené v odbornom časopise Zo súdnej praxe (47/2014) - uznesenie Krajského súdu v Trenčíne z 3. januára 2014, sp. zn. 23 Tpo/59/2013. V ďalšom sa pridrižiava prednesu obhajoby pri svojom výsluchu v tých intenciách, že v jeho prípade sa predĺženie väzby javí byť neprímerané, keďže je stíhaný skutkovo len za jeden dielči skutok podľa pôvodnej trestnej veci a čo sa týka novej trestnej veci, v trestnom spise nie je zadokumentovaný jediný dôkaz, ktorý by akokoľvek nasvedčoval tomu, že by mal mať vedomosť o existencii nejakej zločineckej skupiny. Dôvod kolúznej väzby považuje za nelogický, keďže už prejavil svoj postoj ku skutku, keď sa vo svojej výpovedi priznal k tomu, čo sa mu kladie za vinu. Preto navrhol, aby sťažnostný súd zrušil napadnuté uznesenie.

Obvinený F. V. sa prostredníctvom obhajcu vyjadril aj k sťažnosti prokurátora tak, že ide o nepodložené hypotézy prokurátora. Z komunikácie s družkou obvineného B. F. je zrejmé, že sa jedná o hádku, pričom je pravdou, že vyčíta obvinenému, že chce odísť (od nej) bez toho, aby jej niečo nechal, čo ale neznamená, že chce realizovať nejaký útek pred orgánmi činnými v trestnom konaní. K predaju nehnuteľnosti došlo v mesiaci máj 2018, následne však pokiaľ by mal tendenciu „utekať“, je nelogické, že by to neurobil, keď už mal finančné prostriedky z predaja, pričom k jeho zadržaniu došlo až o cca dva mesiace neskôr. Preto považuje argumentáciu prokurátora za účelovú.

Prokurátor sa k dôvodom sťažnosti obvinených nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako nadriadený súd preskúmal na podklade uvedenej sťažnosti, ktorú podala oprávnená osoba, v súlade s § 192 ods. 1 Tr. por. správnosť výroku napadnutého uznesenia, proti ktorému bola podaná sťažnosť, ako i konanie predchádzajúce tomuto výroku a zistil, že sťažnosť obvinených B. I. a F. V. nie je dôvodná, pričom sťažnosť prokurátora dôvodná je.

Sťažnostný súd v prvom rade skúmal, či v konaní, ktoré napadnutému uzneseniu predchádzalo, boli dodržané lehoty, zachovanie ktorých je základným predpokladom rozhodnutia o predĺžení lehoty trvania väzby.

Z obsahu predloženého spisového materiálu pritom zistil, že obaja obvinení boli vzatí do väzby uznesením Okresného súdu Trnava z 15. júla 2018, sp. zn. 9Tp/57/2018 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trnave z 8. augusta 2018 sp. zn. 6Tpo/45/2018 so začiatkom väzby od 12. júla 2018. Obvinený B. I. bol vzatý do väzby z dôvodov § 71 ods. 1 písm. a), c) Tr. por. a obvinený F. V. z dôvodov § 71 ods. 1 písm. a), b) Tr. por.

Návrh prokurátora na predĺženie lehoty trvania väzby u menovaných do 12. septembra 2019, teda o ďalších sedem mesiacov, bol Špecializovanému trestnému súdu doručený 7. januára 2019. Je teda zrejmé, že tento návrh bol súdu doručený skôr, než dvadsať pracovných dní pred uplynutím základnej sedemmesačnej lehoty väzby v prípravnom konaní (12. februára 2018) a Špecializovaný trestný súd

sťažnosťou napadnutým uznesením rozhodol o väzbe obvinených tiež pred jej uplynutím. Zároveň je potrebné uviesť, že vydaniu tohto rozhodnutia predchádzal výsluch obvineného F. V. v prítomnosti jeho obhajcu a výsluch obvineného I. síce v neprítomnosti obhajcu, ktorý sa z účasti na výsluchu, o ktorom bol riadne upovedomený, ospravedlnil.

Po zistení, že boli splnené všetky formálno-procesné podmienky na rozhodnutie o návrhu prokurátora na predĺženie lehoty trvania väzby obvinených [§ 72 ods. 1 písm. d), ods. 2, § 76 ods. 2 a 3 Tr. por.], najvyšší súd následne skúmal, či sú zároveň dané materiálne podmienky pre ďalšie obmedzenie osobnej slobody obvinených väzbou; v prvom rade to, či doteraz zistené skutočnosti nasvedčujú tomu, že skutky, pre ktoré bolo začaté trestné stíhanie, boli spáchané, majú znaky konkrétnych trestných činov a či je stále dané podozrenie, že tieto mal spáchať aj obvinený (§ 71 ods. 1 Tr. poriadku).

Vzhľadom na námietky obvinených, ktoré uplatnili pred prvostupňovým súdom a sčasti zopakovali aj v sťažnosti proti uzneseniu a ktorými spochybňujú dôvodnosť trestného stíhania, považuje najvyšší súd za nutné na tomto mieste najprv vo všeobecnej rovine pripomenúť, že pri rozhodovaní o väzbe súdy nerozhodujú o vine, resp. nevine obvineného, ale posudzujú len to, či v danom štádiu trestného konania zistené skutočnosti dostatočne odôvodňujú podozrenie, že konkrétna osoba je páchatelom skutku, v ktorom sa vidí trestný čin. Existencia takéhoto dôvodného podozrenia pritom predpokladá, že sú dané skutočnosti alebo informácie, ktorými by bolo možné presvedčiť nezávislého a objektívneho pozorovateľa o tom, že dotyčná osoba sa mohla dopustiť trestného činu. Tieto skutočnosti, na ktorých sa podozrenie zakladá, však nemôžu byť na rovnakej úrovni ako skutočnosti potrebné k odôvodneniu odsúdenia, alebo i k podaniu obžaloby, čo je predmetom až ďalšej fázy trestného konania. Z toho zároveň vyplýva, že v konaní o väzbe súdy nehodnotia dôkazy s konečnou platnosťou a to ani pokiaľ ide o zákonnosť ich získania.

Takéto hodnotenie je totiž vyhradené až rozhodovaniu vo veci samej, ktoré v prípade postavenia obvineného pred súd nasleduje potom, čo bolo v súlade so zásadami bezprostrednosti a ústnosti vykonané celé dokazovanie.

Pri rozhodovaní o ďalšom trvaní väzby je však vždy nutné skúmať, či s postupom konania nedochádza k oslabovaniu pôvodného podozrenia odôvodňujúceho vzatie obvineného do väzby.

V kontexte uvedeného je podľa najvyššieho súdu podstatným zistenie, že naďalej z výpovedí P. A., X. P., L. B., P. A., F. R., ako aj D. A., ale tiež samotného F. V. možno vyvodiť aj v tomto štádiu trestného konania dôvodnosť trestného stíhania oboch obvinených. A to nielen k obzvlášť závažnému zločinu nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. a), c), d), ods. 2 písm. c), ods. 4 písm. c) Tr. zák., ale aj vo vzťahu k zločinu založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny podľa § 296 Tr. zák., pre ktorý obvineným bolo vznesené obvinenie. Je nutné konštatovať, že vo vzťahu k tomuto skutku plánuje prokurátor výsluch ďalších osôb, súčasne je však potrebné uviesť, že skutky spolu nepochybne súvisia. Nič na uvedenom nemôže zmeniť ani vlastné hodnotenie týchto skutočností zo strany obvinených a ich uhla pohľadu.

Po zistení, že u obvinených naďalej pretrváva dôvodné podozrenie, že sa mali podieľať na spáchaní skutkov, pre ktoré sú trestne stíhaní, podrobil najvyšší súd prieskumu záver Špecializovaného trestného súdu o existencii dôvodov väzby u obvineného I. podľa § 71 ods. 1 písm. a), c) Tr. por. a u obvineného V. podľa § 71 ods. 1 písm. b) Tr. por. podľa § 71 ods. 1 písm. a) a písm. c) Tr. por. a s týmto sa plne stotožnil.

Nestotožnil sa však s názorom, že u obvineného V. nie sú dané dôvody väzby aj podľa § 71 ods. 1 písm. a) Tr. por. Prokurátor správne poukázal na záznamy telekomunikačnej prevádzky, z ktorých je zrejmé, že mal úmysel odísť. Tomu prispôbil aj aktivity, ako predaj nehnuteľností. Z jeho konania v kontexte s hrozbou vysokého trestu jednoznačne vyplýva obava jeho úteku a táto sa javí ako reálna. Z uvedeného dôvodu najvyšší súd zrušil uznesenie súdu prvého stupňa vo vzťahu k obvinenému V. a v podstate korigoval rozhodnutie tohto súdu len pokiaľ ide o konštatovanie aj dôvodov väzby podľa § 71

ods. 1 písm. a) Tr. por. u tohto obvineného. Pokiaľ ide o ďalšie dôvody, ako už bolo uvedené, tu sa v celom rozsahu stotožnil s dôvodmi už konštatovanými súdom prvého stupňa.

V neposlednom rade najvyšší súd v súlade s § 76 ods. 3, veta druhá Tr. por. skúmal, či sú v posudzovanej veci splnené podmienky na predĺženie základnej sedemmesačnej lehoty trvania väzby u obvinených do 12. júla 2019. Teda či prípravné konanie nebolo možné skončiť pre obťažnosť veci alebo z iných závažných dôvodov a či prepustením obvinených na slobodu hrozí, že bude zmarené alebo podstatne sťažené dosiahnutie účelu trestného konania.

K tomu sťažnostný súd v prvom rade uvádza, že zo spisového materiálu vyplýva, že v predmetnej veci je vyšetrovanie vykonávané priebežne, bez zbytočných prietahov, pričom boli vypočutí svedkovia. Skutočnosť, že obvineným bolo vznesené ďalšie obvinenie pre zločin založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny podľa § 296 Tr. zák., vzniká potreba doplnenia dokazovania. Avšak ako už bolo konštatované, celá trestná činnosť, z ktorej sú aj obvinení podozriví, spolu úzko súvisí. Nemožno tiež prehliadnuť, že väčšina podozrivých sa ku skutkom priznáva, avšak orgánom prípravného konania je nutné dať priestor na realizáciu zostávajúcich, avšak potrebných úkonov. Niet pochyb, že predmetná vec je vzhľadom na jej rozsah vecou obťažnou, ktorej vyšetrovanie nebolo možné v základnej sedemmesačnej lehote väzby v prípravnom konaní skončiť.

Pokiaľ ide o hrozbu, že prepustením obvinených by mohlo byť zmarené alebo podstatne sťažené dosiahnutie účelu trestného konania, treba uviesť, že táto podmienka je daná už vzhľadom na konštatované dôvody väzby u oboch obvinených. Je totiž nesporné, že ak obvinený ujde, bude náležité zistenie trestných činov a v prípade uznania viny jeho spravodlivé potrestanie prinajmenšom podstatne sťažené (§ 1 ods. 1 Tr. por.).

Vychádzajúc z uvedeného dospel najvyšší súd k záveru, že aj tieto podmienky predĺženia lehoty trvania väzby sú u oboch obvinených splnené.

Napokon, vzhľadom na rozsah spisového materiálu zohľadniac úkony potrebné na ďalšie vyšetrovania, nepovažoval ani najvyšší súd prokurátorom požadované predĺženie lehoty trvania väzby za neprimerané, avšak stotožnil sa s predĺžením lehoty trvania väzby tak, ako to ustálil súd prvého stupňa.

Tieto dôvody viedli najvyšší súd k tomu, že sa stotožnil s rozhodnutím súdu prvého stupňa, ktoré považoval za správne a zákonné v celom rozsahu vo vzťahu k obvinenému B. I., pri zmene rozhodnutia súdu prvého stupňa vo vzťahu k obvinenému F. V., čím v podstate vyhovel sťažnostným dôvodom prokurátora. Súčasne, pokiaľ ide o ich sťažnosti, tieto nepovažoval za dôvodné, preto ich postupom podľa § 193 ods. 1 písm. c) Tr. por. ako nedôvodné zamietol.

Pokiaľ ide o náhradu väzby dohľadom probačného a mediačného úradníka, rovnako neboli zistené výnimočné okolnosti prípadu, ktoré by odôvodňovali nahradenie väzby u obvinených. V tomto smere je rozhodnutie súdu prvého stupňa nepochybne správne.

Záverom najvyšší súd považuje za potrebné doplniť, že jeho pozornosti neunikla skutočnosť, na ktorú poukázali v sťažnosti aj obvinení, a to vo vzťahu k zmene dôvodov väzby a materiálnemu pokrytiu novej trestnej veci väzbou. Na margo uvedeného najvyšší súd konštatuje, že rozšírenie trestného stíhania obvineného o ďalší skutok môže znamenať aj rozšírenie materiálnych dôvodov väzby. V súlade s ustanovením § 76 ods. 8 Tr. por., ak je obvinený v tom istom konaní stíhaný za viac trestných činov, na určenie lehoty uvedenej v odseku 6 je rozhodujúci čin najprisnejšie trestný; rozhodnutie o väzbe sa však na tento čin musí pri vymedzení dôvodov väzby skutkovo vzťahovať. V danom prípade je pre určenie lehoty väzby rozhodujúci trestný čin najprisnejšie trestný, a to je obzvlášť závažný zločin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. a), c), d), ods. 2 písm. c), ods. 4 písm. c) Tr. zák. Materiálne je rozhodnutie o väzbe jednoznačne pokryté týmto skutkom a dôvody väzby sa skutkovo nepochybne naň vzťahujú. Okrem toho je zrejmé, že do odôvodnenia rozhodnutia o predĺžení dôvodov

väzby boli súdom prvého stupňa zahrnuté všetky skutky, pre ktoré bolo obvineným vznesené obvinenie. Ak však prokurátor dospeje k záveru, že sú dané dôvody pre postup podľa § 76 ods. 8 veta tretia, nič mu nebráni postupovať v súlade s týmto zákonným ustanovením.

Poučenie :

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.